

Sprawozdanie Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za rok 2022

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2022 r. poz. 447 z późn.zm.), która obowiązuje od 01 stycznia 2012 roku wprowadziła instytucję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy m.in. przedstawianie Staroście i Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez Starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania.

Zgodnie z zarządzeniem nr 137.2011 Starosty Wołomińskiego z dnia 14 października 2011 r., na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Wołomińskim zostało wyznaczone Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

Od stycznia 2012 roku w związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) Rodzina zastępcza:

- a) spokrewniona,
- b) niezawodowa,
- c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcje pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,

2) rodzinny dom dziecka.

Tabela numer 1 przedstawia liczbę wszystkich rodzin zastępczych oraz liczbę dzieci w nich przebywających z którymi współpracował Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w roku 2022.

Tabela 1. Łączna liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w nich przebywających w roku 2022 r.

Typy rodzin zastępczych	Liczba rodzin	Liczba dzieci (dzieci mogą być w ciągu jednego roku przenoszone do innych form pieczy zastępczej).
Spokrewnione	134	185
Niezawodowe	91	123
Zawodowe	3	11
Pogotowie rodzinne	1	14
Rodzinne domy dziecka	8	59
Ogółem w roku 2022	237	392

Źródło: dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

- w przypadku przekwalifikowania rodzin z niezawodowych na zawodowe lub rodzinne domy dziecka -dzieci zostały policzone w ostatnim typie rodziny.

Tabela numer 2 ukazuje liczbę wszystkich rodzin zastępczych i dzieci w podziale na poszczególne gminy z którymi współpracował Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w ciągu całego roku 2022. Największa liczba rodzin zastępczych funkcjonuje na terenie gminy Wołomin 56 rodzin, 34 rodzin zastępczych na terenie gminy Marek, 31 na terenie gminy Radzymin, 29 na terenie gminy Ząbek, 20 na terenie gminy Kobyłka i 18 rodzin zastępczych w gminie Klembów. Gminami w których funkcjonuje najmniej rodzin zastępczych są Strachówka 1 rodzina zastępcza, 7 w gminie Poświętne, po 8 rodzin w gminie Dąbrówka i Jadów oraz 9 rodzin w gminie Tuszcz i 16 w gminie Zielonka

Tabela 2. Łączna liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w roku 2022 w podziale na gminy.

Lp	Gmina	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Typ rodziny	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1	Dąbrówka	8	9	spokrewniona	6	7
				niezawodowa	2	2
2	Jadów	8	11	spokrewniona	5	5
				niezawodowa	3	6
3	Klembów	18	34	spokrewniona	6	9
				niezawodowa	10	12
				rodzinny dom dziecka	1	9
				zawodowa	1	4
4	Kobyłka	20	34	spokrewniona	11	14
				niezawodowa	7	7
				rodzinny dom dziecka*	2	13
5	Marki	34	51	spokrewniona	19	24
				niezawodowa	15	27
6	Poświętne	7	13	spokrewniona	3	4
				niezawodowa	3	3
				rodzinny dom dziecka*	1	6
7	Radzymin	31	63	pogotowie	1	14
				spokrewniona	18	23
				niezawodowa	11	16
				rodzinny dom dziecka	1	10
8	Strachówka	1	2	spokrewniona	1	2
				niezawodowa	0	0
9	Tuszcz	9	14	spokrewniona	8	13
				niezawodowa	1	1
10	Wołomin	56	93	spokrewniona	37	54
				niezawodowa	15	16
				rodzinny dom dziecka	3	21
				zawodowa	1	2
11	Ząbki	29	48	spokrewniona	14	23
				niezawodowa	14	20
				zawodowa	1	5
12	Zielonka	16	20	spokrewniona	6	7
				niezawodowa	10	13
Ogółem		237	392	ogółem	237	392

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

*W 2022 roku dwie rodziny zastępcze niezawodowe zostały przekształcone w rodzinne domy dziecka

Tabela numer 3 przedstawia liczbę rodzin zastępczych oraz liczbę dzieci w nich przebywających na dzień 31.12.2022 roku z którymi współpracował Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Tabela 3. Liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w nich przebywających stan na 31.12. 2022 r.

Typy rodzin zastępczych	Liczba rodzin	Liczba dzieci (dzieci mogą być w ciągu jednego roku przenoszone do innych form pieczy zastępczej).
Spokrewnione	121	165
Niezawodowe	82	112
Zawodowe	3	11
Pogotowie rodzinne	1	7
Rodzinne domy dziecka	8	55
Ogółem w roku 2022	215	350

Źródło: dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Tabela numer 4 przedstawia przekrój form pieczy zastępczej funkcjonujących na terenie Powiatu Wołomińskiego oraz obrazuje liczbę rodzin zastępczych z podziałem na chłopców i dziewczynki. W grudniu 2022 roku objętych pomocą i różnego rodzaju wsparciem było **215** rodzin zastępczych. Umieszczonych w nich było **350** dzieci.

Tabela 4. Typy rodzin zastępczych funkcjonujących w Powiecie Wołomińskim i liczba dzieci w nich umieszczona- stan na 31.12.2022r.

Typ rodziny	Liczba rodzin			Liczba dzieci		
	Ogółem	w tym na wsi	w tym małżeństwa	Ogółem	w tym chłopcy	w tym dziewczynki
Rodzina zastępcza spokrewniona	121	39	46	165	85	80
Rodzina zastępcza niezawodowa	82	24	44	112	53	59
Rodzina zastępcza zawodowa	3	2	2	11	10	1
Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	1	1	1	7	4	3
Rodzinny dom dziecka	8	3	5	55	26	29
Ogółem	215	69	98	350	178	172

Stan na 31.12.2022 Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Tabela numer 5 ukazuje liczbę rodzin zastępczych i dzieci w podziale na poszczególne gminy z którymi współpracował Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na koniec grudnia 2022 r.

Tabela 5. Liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w podziale na gminy stan na 31.12.2022 r.

Lp	Gmina	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Typ rodziny	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1	Dąbrówka	6	7	spokrewniona	5	6
				niezawodowa	1	1
2	Jadów	8	11	spokrewniona	5	5
				niezawodowa	3	6
3	Klembów	18	34	spokrewniona	6	9
				niezawodowa	10	12
				rodzinny dom dziecka	1	9
				zawodowa	1	4
4	Kobyłka	18	32	spokrewniona	10	13
				niezawodowa	6	6
				rodzinny dom dziecka*	2	13
5	Marki	30	46	spokrewniona	18	23
				niezawodowa	12	23
6	Poświętne	7	12	spokrewniona	3	4
				niezawodowa	3	3
				rodzinny dom dziecka*	1	5
7	Radzymin	29	52	pogotowie	1	7
				spokrewniona	17	22
				niezawodowa	10	14
				rodzinny dom dziecka	1	9
8	Strachówka	1	2	spokrewniona	1	2
				niezawodowa	0	0
9	Tłuszcz	9	14	spokrewniona	8	13
				niezawodowa	1	1
10	Wołomin	48	77	spokrewniona	30	41
				niezawodowa	14	15
				rodzinny dom dziecka	3	19
				zawodowa	1	2
11	Ząbki	27	45	spokrewniona	13	21
				niezawodowa	13	19
				zawodowa	1	5
12	Zielonka	14	18	spokrewniona	5	6
				niezawodowa	9	12
Ogółem		215	350	ogółem	215	350

Stan na 31.12.2022r. Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

*W 2022 roku dwie rodziny zastępcze niezawodowe zostały przekształcone w rodzinne domy dziecka

Na terenie Powiatu Wołomińskiego na dzień 31.12.2022 roku funkcjonowało 215 rodzin zastępczych z czego 48 na terenie gminy Wołomin, 30 gmina Marki, 29 na terenie gminy Radzymin, 27 rodzin zastępczych na terenie gminy Ząbki, 18 rodzin zastępczych na terenie gmin Kobyłki i Klembowa, 14 gmina Zielonka, 9 gmina Tłuszcz, 8 rodzin zastępczych na

terenie gminy Jadów, 7 gmina Poświętne, 6 gmina Dąbrówka i 1 rodzina zastępcza na terenie gminy Strachówka.

Kolejna tabela numer 6 przedstawia liczbę nowopowstałych rodzin zastępczych oraz dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

Tabela 6. Liczba rodzin zastępczych powstałych w 2022 r. i liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w 2022r.

lp	Typ rodzin zastępczych	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1	Rodziny zastępcze spokrewnione	20	32
2	Rodziny zastępcze niezawodowe	17	31
3	Rodziny zastępcze zawodowe	0	5
4	Pogotowie rodzinne	0	9
5	Rodzinne domy dziecka	2	15
OGÓŁEM		39	92

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

W okresie sprawozdawczym powstało 20 rodzin zastępczych spokrewnionych, 17 rodzin zastępczych niezawodowych. Zawarte zostały 2 umowy na rodzinne domy dziecka (przekształcenie rodzin zastępczych niezawodowych). W rodzinach zastępczych spokrewnionych zostało umieszczonych 32 dzieci, w rodzinach zastępczych niezawodowych 31 dzieci, w rodzinach zastępczych zawodowych 5 dzieci, w pogotowiu rodzinnym 9 dzieci. W niezawodowych rodzinach zastępczych, które zostały przekwalifikowane na rodzinne domy dziecka było umieszczonych 8 dzieci, po przekształceniu na rodzinne domy dziecka trafiła do w/w rodzin kolejna 5 dzieci oraz 2 dzieci trafiło do już istniejącego rodzinnego domu dziecka.

Tabela 7. Liczba rodzin zastępczych rozwiązanych lub zakończonych w 2022 r.

lp	Typ rodzin zastępczych	Liczba rodzin
1	Rodziny zastępcze spokrewnione	13
2	Rodziny zastępcze niezawodowe	10
3	Rodziny zastępcze zawodowe	0
4	Pogotowie rodzinne	0
5	Rodzinne domy dziecka	0
OGÓŁEM		23

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Rozwiązanych lub zakończonych w okresie sprawozdawczym zostało 23 rodzin zastępczych. 13 rodzin zastępczych spokrewnionych, 10 rodzin zastępczych niezawodowych, 2 rodziny zastępcze niezawodowe zostały przekształcone na rodzinne domy dziecka.

Tabela 8. Napływ dzieci do pieczy zastępczej w 2022 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci					
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych			w rodzinnych domach dziecka
				Ogółem w rodz. zastępczych zaw.	w tym pełniących funkcję pogotowia rodz.	w tym pełniących funkcję rodziny specjalistycznej	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego:	32	31	14	9	0	15
1.1.	z rodziny naturalnej	28	21	9	6	0	7
1.2.	z rodzinnej pieczy zastępczej	1	4	2	0	0	0
1.3.	z instytucjonalnej pieczy zastępczej	1	5	0	0	0	1
1.4	Inne	2	1	3	3	0	7

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Zdecydowana większość dzieci trafia do rodzinnej pieczy zastępczej bezpośrednio od rodziców biologicznych, którzy w niewłaściwy sposób pełnią funkcję opiekuńczo – wychowawczą. W 2022 roku 7 dzieci zostało przeniesionych z rodzinnej pieczy zastępczej do innej rodzinnej pieczy zastępczej, 7 dzieci zostało przeniesionych z instytucjonalnej pieczy zastępczej do rodzinnej pieczy zastępczej.

Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej

Tabela 9. Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej stan na 31.12.2022 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci					
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych			w rodzinnych domach dziecka
				ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	165	112	18	7	0	55
1.1.	sieroctwa	8	10	0	0	0	0
1.2.	półsieroctwa	20	15	0	0	0	0
1.3.	uzależnienia rodziców, w tym:	62	40	7	1	0	21

1.3.1.	od alkoholu	51	35	7	1	0	18
1.4.	przemocy w rodzinie	5	1	2	0	0	4
1.5.	bezzadności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	48	27	6	3	0	25
1.6.	niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	2	2	0	0	0	0
1.7.	długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	10	0	0	0	0	3
1.8.	ubóstwa	0	0	0	0	0	0
1.9.	bezrobocia	0	0	0	0	0	0
1.10.	nieodpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0	0	0	1
1.11.	pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	1	0	0	0	0	0
1.12.	Inne	7	15	3	3	0	0
1.13.	Dzieci cudzoziemców	2	2	0	0	0	1
1.14.	Małoletnie matki	0	0	0	0	0	0

Stan na 31.12.2022r. Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Najczęstszym powodem umieszczania dzieci w pieczy zastępczej jest uzależnienie rodziców przede wszystkim od alkoholu powiązana z bezzadnością rodziców w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Kolejnym powodem jest całkowite sieroctwo i półsieroctwo dzieci.

12 dzieci umieszczonych jest w pieczy zastępczej ze względu na stosowaną wobec nich przemoc w domu rodzinnym.

Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej w roku 2022

Tabela 10. Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej w 2022 (dzieci po raz pierwszy umieszczone w pieczy)

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci					
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych			w rodzinnych domach dziecka
				Ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	33	31	15	9	0	15
1.1.	sieroctwa	2	2	0	0	0	0

1.2.	pólsieroctwa	3	2	0	0	0	0
1.3.	uzależnienia rodziców, w tym:	15	12	5	3	0	8
1.3.1.	od alkoholu	11	10	5	3	0	8
1.4.	przemocy w rodzinie	0	0	0	0	0	2
1.5.	bezzradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	5	6	5	3	0	5
1.6.	niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	0	0	0	0	0	0
1.7.	długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	3	1	0	0	0	0
1.8.	ubóstwa	0	0	0	0	0	0
1.9.	bezrobocia	0	0	0	0	0	0
1.10.	nieodpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0	0	0	0
1.11.	pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	0	0	0	0	0	0
1.12.	inne	2	8	5	3	0	0
1.13.	Dzieci cudzoziemców	3	0	0	0	0	0
1.14.	Małoletnie matki	0	0	0	0	0	0

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

W roku 2022 najczęstszym powodem umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej było uzależnienie od alkoholu rodziców biologicznych 37 dzieci w połączeniu z bezzradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych 24 dzieci. 2 dzieci było umieszczonych ze względu na stosowaną wobec nich przemoc w domu rodzinnym, kolejne umieszczenia to pólsieroctwo 5 dzieci, sieroctwo 4 dzieci, 4 dzieci ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę rodzica biologicznego. 3 dzieci zostało umieszczonych w 2 rodzinach zastępczych pochodzenia ukraińskiego (babcie) na terenie Polski, po wybuchu wojny na Ukrainie.

Okres przebywania w pieczy zastępczej

Z poniższej tabeli wynika, że pobyt dzieci w pieczy zastępczej jest w większości przypadków pobytem długofalowym powyżej 3 lat. Spośród 165 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych 96 przebywa powyżej 3 lat w pieczy zastępczej, a 69 dzieci przebywa krócej niż 3 lata. Ze 112 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych niezawodowych 57 dzieci przebywa w nich powyżej 3 lat, a 55 dzieci przebywa krócej. Z 18

dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych 8 przebywa powyżej 3 lat, a 10 dzieci przebywa krócej. W przypadku rodziny zastępczej zawodowej pełniące funkcję pogotowia rodzinnego pobyt z założenia jest krótkotrwały, spośród 7 dzieci 2 dzieci przebywa dłużej niż 3 lata, 5 dzieci przebywa krócej. Spośród 55 dzieci umieszczonych w rodzinnych domach dziecka 33 dzieci przebywa w nich ponad 3 lata, a 22 dzieci przebywa krócej. 78 dzieci umieszczonych we wszystkich rodzinnych formach pieczy zastępczej przebywa w niej do roku.

Tabela 11. Okres przebywania dziecka w pieczy zastępczej stan na 31.12.2022r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
		dzieci umieszczone w pieczy zastępczej ogółem	do 3 miesięcy	powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
1	2	3	4	5	6	7	9	9
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione	165	5	12	11	21	20	96
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe	112	5	8	15	15	12	57
3.	Rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniące funkcję:	18	1	4	4	0	1	8
3.1.	pogotowia rodzinnego	7	1	2	2	0	0	2
3.2.	Specjalistyczną	0	0	0	0	0	0	0
4.	Rodzinne domy dziecka	55	0	5	3	12	2	33

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

Wiek dzieci umieszczonych w pieczy

Tabela 12. Wiek dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, stan na 31.12.2022r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci					
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych			w rodzinnych domach dziecka
				Ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Dzieci w pieczy zastępczej w wieku:	165	112	18	7	0	55
1.1.	poniżej 1 roku	1	1	1	1	0	0
1.2.	od 1 roku do 3 lat	7	9	4	4	0	9
1.3.	4- 6 lat	19	10	0	0	0	12

1.4.	7-13 lat	54	45	9	2	0	21
1.5.	14-17 lat	56	24	4	0	0	9
1.6.	18-24 lat	28	23	0	0	0	4

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

W rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2022 w poszczególnych przedziałach wiekowych było:

- 3 dzieci poniżej roku;
- 29 dzieci w wieku od 1 roku do 3 lat;
- 41 dzieci w wieku od 4 do 6 lat;
- 129 dzieci w wieku od 7 do 13 roku życia;
- 93 dzieci w wieku 14 – 17;
- 55 dzieci to pełnoletni wychowankowie w wieku 18 – 24 lat pozostający w pieczy zastępczej do czasu ukończenia nauki.

Powody opuszczenia rodzinnej pieczy zastępczej

Tabela 13. Dzieci , które opuściły rodziny zastępcze w 2022

Lp	Wyszczególnienie Powód opuszczenia rodziny zastępczej	Liczba dzieci, które ubyły w 2022 r.					
		z rodzin zastępczych spokrewnionych	z rodzin zastępczych niezawodowych	Rodziny zastępcze zawodowe		z rodzinnych domów dziecka	Ogółem
				Ogółem	w tym pogotowie		
1.	Dzieci do 18 roku życia z tego, które:	14	13	5	5	0	32
1.1.	powróciły do rodziny naturalnej	12	0	0	0	0	12
1.2.	zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej	1	1	2	2	0	4
1.3.	zostały umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej	0	0	2	2	0	2
1.4.	zostały przysposobione	0	3	1	1	0	4
1.5.	zostały umieszczone w młodzieżowym ośrodku wychowawczym	0	0	0	0	0	0
1.6.	Inne (śmierć rodz. zastępczej, wyprowadzka)	1	9	0	0	0	10
2.	Dzieci powyżej 18 roku życia, z tego, które:	6	5	0	0	3	14
2.1.	powróciły do rodziny naturalnej	0	0	0	0	0	0

2.2.	założyły własne gospodarstwo domowe, w tym:	5	4	0	0	3	12
2.2.1.	wyjechały za granicę	0	0	0	0	0	0
2.3.	inne	1	1	0	0	0	2

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

Z powyższej tabeli wynika, że 12 dzieci po ukończeniu osiemnastego roku życia założyło własne gospodarstwo domowe i usamodzielniało się.

12 dzieci spośród przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej poniżej osiemnastego roku życia powróciło do domu rodzinnego, 4 dzieci zostało przeniesionych do innej rodziny zastępczej, 2 dzieci zostało przeniesionych do instytucjonalnej pieczy zastępczej tj. placówki opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego, socjalizacyjnego lub do Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego, 4 dzieci zostało przysposobione.

Pogotowie rodzinne

Pogotowie rodzinne jest szczególną formą pieczy zastępczej. Do tego typu rodziny zastępczej dzieci zazwyczaj trafiają na skutek interwencji policji czy pracowników socjalnych. W roku 2022 na terenie Powiatu Wołomińskiego funkcjonowała jedna rodzina zastępcza zawodowa o charakterze pogotowia rodzinnego. Łącznie w ciągu całego roku w pogotowiu rodzinnym przebywało **14 dzieci**:

- 2 dzieci przeniesiono do rodziny zastępczej zawodowej na terenie Powiatu Wołomińskiego,
- 1 dziecko przeniesiono do placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego na terenie Powiatu Wołomińskiego,
- 1 dziecko przeniesiono do Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego w Otwocku,
- 3 dzieci trafiło do rodziny adopcyjnej,

W 2022 roku w pogotowiu rodzinnym zostało umieszczonych 9 dzieci.

Na dzień 31.12.2022 r. na terenie powiatu wołomińskiego funkcjonowała jedna rodzina zastępcza o charakterze pogotowia rodzinnego i przebywało w niej 7 dzieci (w tym dwoje w rodzinie zastępczej zawodowej).

Ocena sytuacji dziecka i rodziny

Jednym z ważniejszych zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest dokonywanie oceny sytuacji dziecka. W przypadku dzieci poniżej 3 roku życia oceny dokonuje się nie rzadziej niż raz na kwartał, w przypadku dzieci powyżej 3 roku życia raz na 6 miesięcy.

Po dokonaniu oceny formułowana jest opinia do sądu.

W 2022 roku sporządzone zostały następujące opinie, oceny i plany:

- **420** opinii dotyczących zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- dokonano: **61** pozytywnych ocen rodzin zastępczych,
- **28** opinii w/s zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi - z tego wsparcia skorzystało **14** rodzin,
- plan pomocy dziecku (stan na 31.12.2021r.) – **350**,
- na zlecenie sądu zostało sporządzonych **25** opinii o kandydatach na rodziców zastępczych, poprzedzonych wejściem do domu pracownika organizatora,
- **9** opinii w sprawie przyznania świadczeń pieniężnych na utrzymanie lokalu mieszkalnego,
- **0** opinii w sprawie nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka.
- **1** opinia dot. zasadności/ braku zasadności umieszczenia większej liczby dzieci w istniejącej rodzinie zastępczej,
- **1** opinia dot. przyznania środków na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu,

Do Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej łącznie wpłynęło **98** postanowień sądu do realizacji, z czego **51** postanowień (w sprawie **70** dzieci) dotyczyło utworzenia rodziny zastępczej i objęcia jej wsparciem przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej bądź interwencyjnego umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. **40** postanowień Sądu zostało wydanych w trybie zarządzeń natychmiastowych.

Zespoły do spraw oceny sytuacji dziecka w roku 2022 łączna liczba – **524**.

Współpraca z ośrodkiem adopcyjnym

W roku 2022 została uregulowana prawnie sytuacja dzieci w przypadku - **28** dzieci z czego po skompletowaniu dokumentacji zgłoszonych do adopcji zostało **20** dzieci, w przypadku pozostałej **8** kompletowana jest niezbędna dokumentacja bądź nie został jeszcze ustanowiony przez Sąd opiekun prawny.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował w realizacji swoich zadań między innymi z Sądem Rejonowym w Wołominie wydział Rodzinny i Nieletnich, odbywały się indywidualne spotkania lub konsultacje z kuratorami zawodowymi i społecznymi.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował z 12 ośrodkami pomocy społecznej funkcjonującymi na terenie Powiatu wołomińskiego w zakresie oceny sytuacji dziecka.

W ramach współpracy odbywały się spotkania z asystentami rodziny, pracownikami socjalnymi lub innymi specjalistami z OPS z którymi pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej ściśle współpracują na bieżąco. Odbyło się również spotkanie Dyrektora i pracowników PCPR Wołomin z Sędziami III wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Wołominie.

Rodziny zastępcze będące pod opieką PCPR otrzymują wszechstronną pomoc w postaci wsparcia pracownika organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz pomocy pedagogicznej, psychologicznej, prawnej w ramach poradnictwa rodzinnego.

W roku 2022 Specjalistyczna Poradnia Rodzinna przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie objęła pomocą psychologiczną **133** rodziny zastępcze.

Odbyły się **692** spotkania z psychologiem:

- prowadzono **13** długoterminowych psychoterapii dzieci z rodzin zastępczych, co stanowi **174** sesje terapeutyczne,
- konsultacjami psychologicznymi objęto **20** dzieci z rodzin zastępczych co stanowi **69** spotkań konsultacyjnych,
- badaniami na posiadanie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej objęto **68** rodzin (**108** osób, **255** spotkań diagnostycznych), badania były sporządzone na potrzeby opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dot. kandydatów na rodziny zastępcze bądź na potrzeby sądu,
- przeprowadzono **46** diagnoz psychofizycznych dzieci oraz odbyły się **184** spotkania diagnostyczne,
- **3** osobom z rodzin zastępczych udzielono porad prawnych, odbyły się **4** spotkania z prawnikiem.

Mieszkanie chronione-treningowe

Mieszkania chronione treningowe to forma świadczenia pomocy społecznej zorganizowanej dla osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą, mająca na celu przygotowanie tych osób pod opieką specjalistów do prowadzenia samodzielnego życia. Mieszkanie chronione treningowe zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku oraz w integracji ze społecznością lokalną.

Mieszkania chronione treningowe funkcjonują w Wołominie przy Zespole Szkół przy ul. Legionów 85 – usytuowane są w części po dawnym internacie. Miejsce w mieszkaniu chronionym treningowym przyznaje się osobie usamodzielnianej, wobec której ciąży ustawowy obowiązek pomocy w uzyskaniu

odpowiednich warunków mieszkaniowych. Miejsce w mieszkaniu chronionym może być przyznane osobie, która osiągnęła pełnoletniość w pieczy zastępczej, realizuje zapisy Indywidualnego Programu Usamodzielnienia, podpisała kontrakt dotyczący współpracy, a przede wszystkim znajduje się w trudnej sytuacji mieszkaniowej i materialnej. Na mieszkanie składa się 6 pokoi. Wychowankowie mogą korzystać ze wspólnej łazienki oraz w pełni wyposażonej kuchni.

Pobyt w mieszkaniu chronionym treningowym:

- Umożliwia przygotowanie się użytkowników do pełnej samodzielności poprzez doskonalenie umiejętności prowadzenia samodzielnego gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami życia codziennego;
- Stwarza możliwość do nabycia umiejętności samodzielnego rozwiązywania trudności życiowych, rodzinnych (w tym utrzymywania więzi rodzinnych), emocjonalnych itp. przy wsparciu pracownika socjalnego, opiekuna usamodzielnia i innych specjalistów,
- Uczy ponoszenia konsekwencji za własne decyzje, umożliwia rozwijanie i utrwalanie poczucia odpowiedzialności za siebie i swoje własne życie oraz nabycie umiejętności realnego postrzegania rzeczywistości;
- Uczy pozyskiwania samodzielnego mieszkania;
- Stwarza możliwość w zakresie uzyskania wykształcenia, zdobycia kwalifikacji zawodowych, poszukiwania pracy poprzez rozwój umiejętności prawidłowego wchodzenia w relacje społeczne;
- Pomaga w integracji ze środowiskiem poprzez rozwój umiejętności prawidłowego wchodzenia w relacje społeczne.

W roku 2022 r. w mieszkaniu chronionym treningowym mieszkały 4 osoby z czego:

- wydano 3 decyzje przyznające miejsce w mieszkaniu chronionym;
- 1 wychowanka po opuszczeniu mieszkania chronionego – treningowego, usamodzielniała się poprzez otrzymanie mieszkania komunalnego z zasobów Gminy Kobyłka.

Szkolenia

Znaczącym zadaniem realizowanym przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej są szkolenia. Organizator systematycznie od kilkunastu lat prowadzi nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz szkoli w/w kandydatów, a następnie zgodnie z ustawą dokonuje ich kwalifikacji.

Przeprowadzane są również szkolenia dla istniejących rodzin zastępczych.

Szkolenie PRIDE

Pracownicy Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Wołominie szkolą rodziny zastępcze programem dla kandydatów na opiekunów zastępczych i rodziców adopcyjnych PRIDE (program zatwierdzony jest decyzją Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nr 8/2018/RZ z dnia 30 lipca 2018 roku).

W 2022 roku odbyło się szkolenie grupy XXXI, w szkoleniu brało udział 10 osób, 4 małżeństwa i 2 osoby samotne. Wśród małżeństw 1 było istniejącą rodziną zastępczą. Obecnie 2 rodziny uzyskały zaświadczenie kwalifikacyjne, natomiast 2 pozostałe są w trakcie procesu kwalifikacyjnego i badań psychologicznych.

Po skompletowaniu niezbędnych dokumentów przez kandydatów, przejściu badań psychologicznych dotyczących predyspozycji i motywacji do bycia rodziną zastępczą, ukończeniu szkolenia oraz odbyciu praktyk, komisja kwalifikacyjna przeprowadziła postępowanie kwalifikacyjne do uzyskania zaświadczenia do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.

Łącznie w 2022 roku wydano 27 świadectw ukończenia szkolenia (kandydaci z 3 grupy) oraz 19 zaświadczeń kwalifikacyjnych.

Szkolenia/warsztaty/konferencje dla rodzin zastępczych i wychowanków

W roku 2022 w ramach konkursów dla organizacji pozarządowych na realizację zadań publicznych, zostały przeprowadzone specjalistyczne szkolenia dla pieczy zastępczej:

- w zakresie przemocy rówieśniczej – 11 rodzin (12 osób),
- w zakresie FAS Spektrum Poalkoholowych Zaburzeń Rozwojowych – 10 rodzin (11 osób),
- w zakresie zagrożeń w cyberprzestrzeni - 6 rodzin (6 osób),
- dwa szkolenia w zakresie pracy nad relacjami z dzieckiem o zaburzonych więziach – 31 rodzin (33 osoby).

Łącznie w 4 szkoleniach zorganizowanych dla rodzin zastępczych w ramach podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych, uczestniczyło 58 rodzin zastępczych t.j 62 osoby. Rodziny zastępcze mogły wziąć udział w kilku szkoleniach według potrzeb.

Dla wychowanków pieczy zastępczej zorganizowane zostały:

- dwa warsztaty z podziałem na wiek 6-10 lat oraz 11-16 lat dot. bezpieczeństwa i zagrożeń w cyberprzestrzeni oraz uzależnień z tym związanych, udział wzięło 30 wychowanków pieczy zastępczej,
- trening zastępowania agresji 5 wychowanków,

- zajęcia rehabilitacyjne dla wychowanków z zaburzeniami neurorozwojowymi – 8 wychowanków.

W dniach 17-18 listopad 2022 roku. odbyło się również szkolenie dla pracowników zespołu rodzinnej pieczy zastępczej w zakresie efektywnej komunikacji i radzenia sobie z trudnym klientem. Liczba osób uczestniczących 16.

Szkolenia i warsztaty na zapotrzebowanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, zostały zorganizowane przez Stowarzyszenie Miłośników Urli w ramach ogłoszonych dla organizacji pozarządowych otwartych konkursów ofert na realizację w roku 2022 zadań publicznych.

Inne aktywności/imprezy organizowane dla rodzin zastępczych i dzieci z pieczy zastępczej

W 2022 roku pracownicy zgłaszali rodziny zastępcze i wychowanków do akcji:

- „Listy do Mikołaja” - Fundacja Jednym Śladem – zgłoszonych 20 wychowanków,
- Szlachetna paczka – zgłoszonych 25 rodzin,
- Paczki Świąteczne z żywnością długoterminową od firmy Senator – zgłoszone 3 rodziny.

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie zorganizowali dla wychowanków pieczy zastępczej Bal Mikołajkowy, który odbył się 10.12.2022 r. W wydarzeniu udział wzięło 194 wychowanków. Zorganizowany został konkurs na najpiękniejszą kartkę Bożonarodzeniową, na który wpłynęło 93 prace dzieci w wieku od 1 do 18 lat. Zarówno wychowankowie jak i rodzice zastępczy brali udział w warsztatach gdzie dekorowali pierniki, tworzyli choinki, mikołaje i bałwanki z krepiny, waty, wstążek i innych artykułów kreatywnych lub kolorowali świąteczne malowanki. Dzieciom umilił czas zespół Papaja Kids, z którym między innymi wspólnie śpiewały kolędy. Punktem kulminacyjnym wydarzenia była wizyta Świętego Mikołaja, który każdego wychowanka obdarował słodką paczką.

W roku 2022 zespół rodzinnej pieczy zastępczej składał się z 15 osób w tym zatrudnionych było 11 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Wołominie
Maciej Burakowski

Sprawozdanie opracowała:

- Anna Turek – główny specjalista Zespołu ds. Rodzinnej pieczy Zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.